

Notat

Orientering til SUD om tilbagemelding fra Ankestyrelsen ifm. forvaltningens høringssvar vedr. kvalitetsstandarderne i SOF og SUF for hjemmepleje

Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har den 3. april 2025 sendt en fælles udtalelse til Ankestyrelsen på baggrund af en henvendelse fra styrelsen vedr. serviceniveauet i kommenen på tre områder.

Baggrunden for henvendelse var, at Ankestyrelsens kommunale tilsyn havde gennemgået referater fra kommunalbestyrelsesmøder i samtlige 98 kommuner mhp. at identificere eventuelle ulovlige beslutninger, som omhandler kommunernes serviceniveau.

Ankestyrelsen havde i den forbindelse bedt Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen om en redegørelse på tre konkrete områder; 1) egenbetaling for vask af tøj, 2) vask af dyner, vattæpper, sengetæpper og gardiner og 3) minimumsbestilling af madserviceordning.

Da der er tale om tre områder, som vedrører både Socialforvaltningens og Sundheds- og Omsorgsforvaltningens serviceniveau, blev der sendt en fælles udtalelse tilbage til Ankestyrelsen den 3. april 2025.

Forvaltningerne redegjorde i udtalelsen for borgers egenbetaling af vask, jf. pkt. 1, som ikke vurderedes at være i strid med lovgivningen. På baggrund af pkt. 2 og 3 foretages to rettelser i kvalitetsstandarderne af hensyn til efterlevelse af servicelovens § 83.

Socialudvalget blev i en fredagsmail af 23. maj 2025 orienteret om henvendelsen fra Ankestyrelsen og forvaltningernes fælles udtalelse til styrelsen (bilag 1).

Nu har Ankestyrelsen den 17. juni 2025 meddelt, at man på baggrund af Socialforvaltningens og Sundheds- og Omsorgsforvaltningens udtalelse ikke vil foretage sig yderligere i sagen, og at sagen afsluttes (bilag 2).

27-06-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 3120

Dokumentnummer i F2

Sagsnummer i eDoc
2025-0049466

Notat

Ændring af gældende kvalitetsstandard på baggrund af henvendelse fra Ankestyrelsen

Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har den 3. april 2025 sendt en fælles udtalelse til Ankestyrelsen på baggrund af en henvendelse vedr. serviceniveauet for 1) egenbetaling for vask af tøj, 2) vask af dyner, vattæpper, sengetæpper og gardiner og 3) minimumsbestilling af madserviceordning (bilag 1). I udtalelsen medgiver forvaltningerne, at den gældende kvalitetsstandard på to ud af de tre områder ikke er i overensstemmelse med kommunens forpligtelse til at levere praktisk hjælp efter servicelovens § 83, og at kvalitetsstandarderne vil blive ændret på baggrund af tilsynets undersøgelse.

Baggrund

Ankestyrelsens tilsyn har gennemgået referater fra kommunalbestyrelsesmøder i samtlige 98 kommuner for at identificere eventuelle ulovlige beslutninger som en del af retssikkerhedsinitiativerne på handicapområdet fra SSA-aftalen fra 2021. I den forbindelse modtog Københavns Kommune den 10. januar 2025 Ankestyrelsens høring om en mulig tilsynssag vedrørende Socialforvaltningens kvalitetsstandard 'Hjælp i hverdagen' (bilag 2). I henvendelsen blev Socialforvaltningen bedt om en redegørelse på tre konkrete områder; 1) egenbetaling for vask af tøj, 2) vask af dyner, vattæpper, sengetæpper og gardiner og 3) minimumsbestilling af madserviceordning.

Socialforvaltningens kvalitetsstandard 'Hjælp i hverdagen' er harmoniseret med Sundheds- og Omsorgsforvaltningens kvalitetsstandard 'Ældre i København', hvorfor der blev udarbejdet en fælles udtalelse til Ankestyrelsen, som blev sendt den 3. april 2025 (bilag 1).

Som det fremgår af udtalelsen, er forvaltningerne enige i, at kvalitetsstandarderne bør ændres på to ud af de tre områder for at sikre overensstemmelse med reglerne på området.

1) Egenbetaling for vask af tøj

Forvaltningerne skriver i udtalelsen, at taksten for hjemmeboende borgers egenbetaling for tøjvask er opgjort, så betalingen dækker kommunens udgifter til de eksterne leverandører. I overensstemmelse med lovgivningen indgår leverandørernes personaleudgifter dog ikke. Det følger af reglerne på området, at taksten højst må dække kommunens gennemsnitlige, langsigtede omkostninger, der kan henføres til produktionen og leveringen af tøjvask, men at taksten kan fastsættes til et lavere niveau. Københavns Kommunes Borgerrepræsentation har for 2025 bevilliget et tidsbegrænset tilskud til nedsættelse af

12-05-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 3120

Dokumentnummer i F2

Sagsnummer i eDoc
2025-0049466

egenbetalingen. Taksten i 2024 udgjorde 194 kr. pr. måned for vask hver anden uge af 8 kg. vasketøj (s. 10- 11 i bilag 2). I 2025 er taksten 246 kr. pr. måned. Ankestyrelsens henvendelse giver ikke anledning til en ændring i egenbetaling for vask af tøj.

2) Vask af dyner, vattæpper, sengetæpper og gardiner

Det fremgår i dag af kvalitetsstandarderne, at vask af dyner, vattæpper, sengetæpper og gardiner som udgangspunkt ikke er omfattet af vaskeordningen, men i særlige tilfælde kan indgå i ordningen (s. 10 i bilag 2). Forvaltningerne bemærker i udtalelsen til Ankestyrelsen, at kvalitetsstandarderne vil blive tilpasset, så det fremover vil fremgå, at kommunen tilbyder vask af dyner, vattæpper, sengetæpper og gardiner.

3) Minimumsbestilling af madserviceordning

Det fremgår i dag af kvalitetsstandarderne, at man som borger skal have behov for minimum tre måltider ugentligt, for at få mad leveret (s. 16 i bilag 2). I udtalelsen til Ankestyrelsen skriver forvaltningerne, at kvalitetsstandarderne vil blive tilpasset, så dette minimumskrav udgår.

Da der for så vidt angår punkt 2 og 3, er tale om uundgåelige tilretninger af hensyn til efterlevelse af servicelovens § 83, har sagen ikke givet anledning til politisk godkendelse.

Videre proces

Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er i gang med at vurdere hvilke økonomiske konsekvenser, der evt. vil være forbundet med ændringerne i kvalitetsstandarderne. Det er endnu ikke kortlagt, om taksterne vil stige som konsekvens af en ændret kvalitetsstandard.

Den evt. takstmæssige konsekvens vil blive klarlagt i forbindelse med takstberegningen for 2027, som sker i februar 2026, og vil indgå i den ordinære politiske godkendelse og vedtagelse af taksterne for 2027.

Bilag

1. Udtalelse til Ankestyrelsen
2. Høring fra Ankestyrelsen om mulig tilsynssag

Københavns Kommune
Borups Allé 177
2400 København NV

**Københavns Kommunes kvalitetsstandard om praktisk hjælp
efter serviceloven**

Ankestyrelsen vender hermed tilbage i sagen om Københavns
Kommunes kvalitetstandard for praktisk efter servicelovens § 83.

Konklusion

Ankestyrelsen har gennemført en indledende undersøgelse af sagen.

På baggrund af Københavns Kommunes udtalelse finder Ankestyrelsen
ikke anledning til at foretage yderligere.

Vi lægger vægt på, at Københavns Kommune har redegjort for sin
praksis for egenbetaling for levering af hjælp til tøjvask,
madserviceordning samt praktisk hjælp for vask af dyner, vattæpper,
sengetæpper og gardiner.

Vi lægger herved vægt på, at Københavns Kommune har oplyst, at
kommunen ændrer sin kvalitetsstandard, således at det er muligt at få
udmålt praktisk hjælp til vask af vattæpper, sengetæpper og gardiner.

Vi lægger også vægt på, at Københavns kommune har oplyst, at
kommunen ikke længere vil have minimumsbestillinger ved
madserviceordninger, således at kommunen vil tilbyde levering af mad
uanset omfanget af borgerens behov.

Vi lægger herudover vægt på, at Københavns Kommune har oplyst, at
der som egenbetaling til tøjvask kun bliver medregnet de
gennemsnitlige, langsigtede omkostninger, der kan henføres til

17. juni 2025

J.nr. 24-57615

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

produktionen og leveringen af tøjvask. Kommunen har i den forbindelse oplyst, at kommunen ikke medregner udgifter til personale i egenbetalingen for vask af tøj. Vi bemærker dog, at vi alene har forholdt os til kommunens metode ved beregningen af egenbetalingen og ikke det konkrete beløb, som Københavns Kommune opkræver for madserviceordning.

Da Københavns Kommune således har redegjort for sin praksis for bevilling af praktisk hjælp efter serviceloven vurderer vi, at det ikke har betydning, at tilsynet tager sagen op til behandling.

Vi afslutter derfor sagen på det foreliggende grundlag.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen blev opmærksom på, at Københavns Kommunes kvalitetsstandard for socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 muligvis ikke var i overensstemmelse med regler og praksis.

Vi blev opmærksomme på forholdet i forbindelse med Ankestyrelsens gennemgang af en række kommunalbestyrelsens referater, som en del af retssikkerhedsinitiativerne på handicapområdet.

Ankestyrelsen bad den 10. januar 2025 Københavns Kommune om en udtalelse.

Københavns Kommune sendte den 3. april 2025 en udtalelse.

Følgende fremgår af udtalelsen:

”Københavns Kommune modtog den 10. januar 2025 Ankestyrelsens høring om en mulig tilsynssag vedrørende Socialforvaltningens kvalitetsstandard *Hjælp i hverdagen*. Ankestyrelsen beder kommunen om at redegøre for kvalitetsstandarden på tre konkrete områder.

Hjælp i hverdagen vedrører hjælp og støtte til borgere mellem 18 og 65 år, og serviceniveauet er på de tre konkrete områder harmoniseret med Sundheds- og Omsorgsforvaltningens kvalitetsstandard *Ældre i København*, der vedrører hjælp og støtte til borgere over 65 år. Københavns Kommune har derfor gennemgået begge kvalitetsstandarde, for så vidt angår de tre

konkrete områder og udarbejdet en fælles redegørelse for begge forvaltninger.

Københavns Kommunes redegørelse

1. Redegørelse for, om kommunens kvalitetsstandard for egenbetaling for vask af tøj er i overensstemmelse med bekendtgørelse om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp mv. efter §§ 79, 83 og 84 i lov om social service.

Svar: Hjemmeboende borgere i Københavns Kommune kan visiteres til tøjvask efter reglerne for praktisk hjælp i servicelovens § 83, og kommunen kan opkræve betaling efter reglerne i Betalingsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1481 af 05/12/2023 om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp mv., efter servicelovens §§ 79, 83 og 84).

I henhold til reglerne i servicelovens § 91, leveres ydelsen tøjvask i Københavns Kommune af eksterne leverandører. Ydelsens indhold er beskrevet i kommunens ovennævnte kvalitetsstandarder. Det aftales med de eksterne leverandører, at de skal levere og fakturere Københavns Kommune for disse ydelser.

Taksten for egenbetalingen er opgjort, så betalingen dækker Københavns Kommunes udgifter til de eksterne leverandører. Leverandørernes personaleudgifter indgår dog ikke, da der i henhold til bekendtgørelsens § 2 ikke må opkræves betaling for personaleudgifter.

Taksten må højst dække de af kommunens gennemsnitlige, langsigtede omkostninger, der kan henføres til produktionen og leveringen af tøjvask, men kan fastsættes til et lavere niveau. Københavns Kommunes Borgerrepræsentation har for 2025 bevilliget et tidsbegrænset tilskud til nedsættelse af egenbetalingen.

Taksterne genberegnes årligt. Taksten for 2025 er opgjort og vedtaget af Borgerrepræsentationen i 2024, og dækker de udgifter, der på baggrund af regnskabet for 2023 forventedes for 2025. Kommunen foretager en endelig opgørelse efter afslutningen af hvert regnskabsår, og et eventuelt over- eller underskud indarbejdes i taksten to år efter regnskabsåret. Derved sikres, at

betalingen over tid præcis dækker de lovbestemte udgifter med fradrag for bevilligede tilskud.

Taksten i 2025 udgør 246 kr. pr. måned for vask hver anden uge af 8 kg. vasketøj.

2. Redegørelse for, om kommunens kvalitetstandard for egenbetaling for vask af dyner, vattæpper, sengetæpper og gardiner er i overensstemmelse med forpligtelsen til at levere nødvendig praktisk hjælp efter servicelovens § 83, stk. 1, nr. 2.

Svar: Københavns Kommune har sammenholdt kvalitetstandarden med regler på området og medgiver, at den ikke er i overensstemmelse med kommunens forpligtelse til at levere vask af dyner, vattæpper, sengetæpper og gardiner, når hjælpen vurderes nødvendig for borger. Kvalitetstandarden vil blive tilpasset, så det fremover vil fremgå, at kommunen tilbyder vask af dyner, vattæpper, sengetæpper og gardiner.

3. Redegørelse for, om kvalitetsstandardens afsnit "levering af mad" herunder om minimumsbestilling af madserviceordning er i overensstemmelse med regler og praksis.

Svar: Kommunen har sammenholdt kvalitetstandarden med regler og praksis på området og medgiver, at udgangspunktet om minimumsbestilling af madserviceordning på tre ugentlige måltider, ikke er i overensstemmelse med reglerne. Kvalitetstandarden vil blive tilpasset, så det fremover vil fremgå, at kommunen tilbyder levering af mad uanset omfanget af borgerens behov."

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag. Det står i § 48 a i kommunestyrelsesloven.

Ved vurderingen af, om der er anledning til at rejse en tilsynssag, vurderer Ankestyrelsen, om sagen er generelt egnet til at understøtte det kommunale tilsyns overordnede formål og funktion. Vi lægger vægt

på, om det vil have væsentlig betydning, at vi tager sagen op til behandling.

Ankestyrelsen kan bl.a. inddrage sagens principielle, generelle og alvorlige karakter. Ankestyrelsen kan også inddrage, om sagen objektivt set har stor økonomisk eller administrativ betydning for en eller flere kommuner, organisationer, foreninger, borgere m.fl.

Når vi overvejer, om vi skal rejse en tilsynssag, kan det have betydning, om sagen har aktuel betydning, og om kommunen har en forkert forståelse af lovgivningen.

Formålet med at rejse en tilsynssag vil typisk være at standse en aktuel ulovlig handling i kommunen. Det kan også være at tvinge kommunen til at opfylde en handlepligt.

Venlig hilsen

Bjarne Djurhuus

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024